

Спецвипуск

МОЛОДІ КОМУНАР
І ЧИЖЕВСЬКО

ОРГАН КІРОВОГРАДСЬКОГО ОБКОМУ ЛКСМУ

ДУМАЄМО · БОРЕМОСЯ · ЖИВЕМО

Виходить з 5 грудня 1939 р.

Четвер, 26 грудня 1985 року

№ 154 (3661).

Ціна 2 коп.

СЬОГОДНІ В НОМЕРІ:

© КОЛИ СИ-
ТУАЦІЯ ВИМА-
ГАЄ ОД ТЕБЕ
РІШУЧОЇ ДІЇ —
ЯК ВЧИНИШ ТИ?
АНКЕТА СПЕЦ-
ВИПУСКУ.

(3 стор.).

© СОВІСТЬ НЕ
МІНЯЮТЬ НА
ПАРФУМИ АБО
ПРО ЦІННОС-
ТІ ПРАВДИВІ І,
ФАЛЬШИВІ.

(4—5 стор.).

© ЧОМУ ВО-
НА ВВАЖАЛА
ЗА КРАЩЕ
МОВЧАТИ. ЗУ-
СТРІЧ В ДАЛЕ-
КИЙ ІТАЛІЇ.

(6 стор.).

© У КРАЯХ ДА-
ЛЕКИХ І БЛИЗЬ-
КИХ. ПАНОРА-
МА СПЕЦВИ-
ПУСКУ.

(8 стор.).

МИ — РАДЯНСЬКІ

На батьківщині
зоряного сина

На мітинг, присвячений відкриттю бюста славного земляка, льотчика-космонавта СРСР двічі Героя Радянського Союзу Л. І. Попова, зібралися представники трудових колективів, громадських організацій, ветеранів війни і праці, учнівська молодь Олександрії. У Південному мікрорайоні міста майли прапори і транспаранти, звучала музика. Перший секретар обкому Компартії України М. Г. Самілик перерізає стрічку — бюст відкрито. Піонери покладали до його підніжжя квіти. Квіти дарували люди і матері космонавта Т. О. Поповій, яка була присутня на святі.

У виступах земляків космонавта чітко прозвучала спільна для всіх думка: його життя, його яскравий приклад надихають сьогодні олександрійців на нові трудові звершення, на нові здобутки заради блага соціалістичної Вітчизни.

Щойно відкритий бюст на батьківщині Л. І. Попова — ще один вияв широкій народній шані до космонавта, патріота, громадянина.

В. ФЕДОРЕНКО.

На знімку: бюст двічі Героя Радянського Союзу Л. І. Попова, який відкрито в Олександрії.

Фото І. КОРЗУНА.

ВОСТАННЄ В ЦЬОМУ РОЦІ

Щойно ти, читачу, взяв до рук четвертий, останній у 1985 році спецвипуск «Думаємо, боремосся, живемо». Яні думки викине він у тебе, над чим змусить задуматися? Все це небайдуже журналістам «Молодого комунара», котрі підготували спецвипуск.

Сподіваємся, що з попередніх номерів спецвипуску, присвячених актуальним проблемам молодіжного руху, боротьби

проти гонки ядерних озброєнь, за мир в усьому світі, XII Всесвітньому фестивалю молоді і студентів у Москві, ти знайдеш відповіді на питання, які тебе хвилювали.

Нині, на порозі нового року, хочемо поділитися своїми думками щодо того, яким буде випуск «Думаємо, боремосся, живемо» у 1986 році. Йдучи назустріч побажанням читачів, висловленим під час перед-

латної кампанії, колектив редакції дбає про дальше загострення контрпропагандистської спрямованості спецвипуску. Більше дізнатися про життя і справедливую боротьбу молоді світу проти імперіалізму, донести до читача правду про так звані «світ рівних можливостей» — це головне завдання авторів спецвипуску. Постійну прописку одержать на його сторінках і вже знайомі рубрики «Ми — Інтернаціоналісти», «Твоя життєва позиція», «Про нас за рубежом».

У найближчому номері

спецвипуску ти, читачу, зокрема дізнаєшся про методи і форми діяльності сіоністської пропаганди, в одному з найближчих номерів зможеш прочитати про шпигунську діяльність імперіалістичних спецслужб проти СРСР, про відступництво й підлину діяльність так званої «ради червоного ЕХБ» тощо. Що б ти хотів прочитати у найближчих номерах спецвипуску «Думаємо, боремосся, живемо»? Напиши нам про це. Підкажи нову тему, нову рубрику.

До зустрічей в наступному році!

У ці грудневі дні хлопці та дівчата з комсомольсько-молодіжного колективу свинобідгодівельного комплексу колгоспу імені Шевченна Голованівського району чимало часу присвячують вивченню та обговоренню проектів нової редакції Програми КПРС, Статуту КПРС (із пропонуваними змінами), Основних напрямів економічного і соціального розвитку СРСР на 1986—1990 роки і на період до 2000 року.

На знімку: члени КМК під час обговорення партійних документів.

Фото С. ФЕНЕНКА.

ВАСИЛЬ Манзюк на підприємстві — людина знана. І не лише тому, що в механічній майстерні цукрозаводу Другого імені Петровського цукрокомбінату ремонтують обладнання з усіх цехів підприємства. Знають товариші його як громадського активіста, раціоналізатора, любителя природи... Та годі й перерахувати всі його захоплення. Про таких людей кажуть: душа колективу. Він кандидат у члени КПРС, нагороджений Знаком ЦК ВЛКСМ «Молодий гвардієць п'ятиріччя». Кореспондент «Молодого комуніста» почав розмову із Манзюком із запитання:

КОР.: Василю, у майстерні, де ти працюєш токарем, тебе знають ще і як члена редколегії стінної газети...

В. МАНЗЮК: Обрали мене туди після того, коли я сказав, що надто вже багато уваги приділяє наша редколегія цифрам, забуваючи про людину. Я тоді вважав, і тепер залишаюся вірним тій думці, що в першу чергу треба дивитися, як людина ставиться до роботи, а потім уже на те, на скільки процентів виконує план. Бо, врешті, і рвач може перевиконувати змінні норми, і сумлінний, совісний чоловік може її не виконати, якщо не організувати її як слід...

КОР.: Але для того, щоб зробити, треба ще й знати...

В. МАНЗЮК: Розумію, що хочете сказати... По-моєму, це теж багато в

чому залежить від самої людини, від її бажання. Приміром, взяти хоч би й ті пристосування, які ви бачили біля мого верстата і які дозволяють мені витрачати вдвічі менше часу на виготовлення втулок, болтів тощо. Адаже ідеї для виготовлення пристроїв зародилися у мене після знайомства з деяки-

В. МАНЗЮК: Не тільки нові мотиви, але й сама зацікавленість стала іншою, більш колективістською чи що...

КОР.: Робота в майстерні складна, вимагає постійної уваги, сил, а в тебе ще й поза нею стільки доручень та захоплень.

В. МАНЗЮК: Ви знаєте, вони мене зовсім не обтя-

мі захочуть щось зробити корисне для природи, — бо це ж те саме, що зробити добро людям...

КОР.: Тобто, ти хочеш сказати, що для тебе не існує роботи або доручення заради «галочки»?

В. МАНЗЮК: Саме так. «Галочки», щоправда, теж потрібні, але тільки тоді, коли ставляться у планах проти того чи іншого заходу, який пройшов з користю для справи і для людей. Але, плануючи свою роботу, ми повинні завжди йти від життя, від наших насущних потреб і завдань. Взяти хоч би й наші вечори відпочинку. Адаже на них до нас приходять люди не лише з Олександрівки, а й ближніх сіл. А все тому, що люди, котрі готують ці вечори, — чи то на темусучасних напрямів у музиці, чи, як недавно, про перспективи науково-технічного прогресу в нашій країні, — всі ставляться до роботи з душею, неформально. Та інакше й не повинно бути — бо ми приїшли на завод, у велике життя, щоб жити. Щоб бути, а не відбувати. І якщо є ще деінде інше ставлення до цього всього, то одразу скажу: я — категорично проти.

Вів розмову С. ПЕТРЕНКО.
смт Олександрівка.

Не відбувати — бути!

ми публікаціями в журналах «Наука и жизнь», «Знання — сила», «Техніка — молодежні», «Знання та праця»...

Я вважаю, що технічна творчість доступна практично кожному, потрібно лише відповідне ставлення до справи, бажання творити. Звідки його взяти? Мабуть, рецептів для цього не існує. Для мене почалося з того, що почав активно викидати в життя колективу, цікавитися роботою людей, що працюють поряд. Старші, досвідченіші відчували цей інтерес, почали допомагати, навчати...

КОР.: Тобто, появились нові мотиви для більшої зацікавленості справою?

жують, адже я роблю їх не із принуки. В усьому, мені здається, є потреба, якщо розумієш, для чого це робиш і переконаний, що чиниш правильно. Адаже щось робити — це значить жити. Під лежачий камінь вода не тече.

Так що, якщо я з хлопцями — комсомольцями із нашої майстерні (у нас хоч і невелика, але бойова організація) ходжу на чергування ДНД, то це тому, що знаю, яке то зло — хуліганство і переконаний, що воно заважає нам жити повніше, шасливіше. Якщо я розповідаю товаришам про те, як збираю лікарські рослини, то теж не без умислу — а раптом зацікавляться, раптом і са-

ЩОРАЗУ ЗГАДУЮ ЕКЗЮПЕРІ

В АМ, мабуть, відома думка чудового льотчика і письменника Антуана де Сент-Екзюпері, що розкіш людського спілкування — найбільша в світі розкіш. Оцінити її влучність вдається не одразу. Комуś для цього потрібні літа, а комуś допоможе випадок, котрий і наблизить людину до цієї крилатої фрази славного француза. Приблизно так було й зі мною.

Годі передати, як тенькнуло серце одного понеділка, коли побачив у поштовій скриньці між газет строкатого конверта, всього у марках та штемпелях. Перший лист із Польщі — від кого він? Погляд вихопив зі зворотної адреси назву незнайомого міста — Здунська Воля. Зі словником прочитав коротенького листа. І вона, котра восени 77-го написала мені першого листа, і понині додає мені кло-

потів із розшифровуванням своїх листів. А тоді кілька разів перечитував тринадцять рядків, з яких дізнавався про її уподобання та інтереси.

Опісля листи й листівки почали надходити все частіше.

Серед тодішніх знайомих був і Януш Пуцевич,

з яким першим я мав нагоду зустрітися віч-на-віч лиш навесні нинішнього року в передфестивальній Москві — він із сином приїхав у турпоїздку до Радянського Союзу як переможець телевікторини про СРСР.

Про що писали ми в своїх листах? Напочатку,

коли тривав процес «приглядання» до стилю письма, переконань і життєвих цінностей, більш-менш барвисто описували одне одному... кліматичні особливості своїх місцевостей та інші необов'язкові речі. Лише згодом непомітно перейшли на інше: коло читання, цікаві зустрічі, життєвські спостереження тощо. Хтозна, можливо, доступ до чийось оригінальних суджень з найрізноманітніших питань і вплинув якимось чином на мій вибір професії? Листи були чудовою нагодою глибше дізнаватися про ті чи інші речі — історію країни, особливості психології населення, традиції й звичаї. І вони вдається писати про це так цікаво, аргументовано, жваво! Нічого й казати — отакий місток між нами став своєрідним конкретним символом і втіленням дружби між нашими народами.

І. КУЦЕНКО,
журналіст.

ФРН. Протягом місяця в Мангеймі — великому промисловому і культурному центрі землі Баден — Вюртемберг проходили Дні Радянського Союзу. Десятки тисяч західнонімецьких громадян одержали за цей час можливість познакомиться з миролюбною зовнішньою політикою СРСР, спосібом життя радянських людей, досягненнями радянської науки і культури. В науково-технічній програмі днів брала участь делегація радянських вчених і спеціалістів.

На знімку: радянський льотчик-космонавт **В. В. КОВАЛЬОНОК** під час показового польоту на повітряній кулі.

Фото ДПА — ТАРС.

ВОНА СКАЗАЛА ТІЛЬКИ ДЕЩО

Н ЕДАВНО я повернувся із Середземноморського круїзу, побувавши в Греції, Італії, Туреччині, на Мальті. Вражень багато. Із задоволенням згадую відвідини багатьох цікавих історичних місць. Неаполь, Капрі, Босфор, Помпеї... Ці назви завжди народжуватимуть у моїй пам'яті приємні спогади про морську подорож.

Але децю мене, м'яко кажучи, здивувало.

Бачив я на ділі й «свободу вчинків». В одному з прекрасних неапольських парків добре одягнені молоді люди злословили й зумисне смітили в алеях. Неподалік місцева поліція внадовлювала бездомних. Згодом «пощастило» зустрітися із хіппі. Юнаки та дівчата — в лахмітті, босоніж, брудні — прямо-таки вразили наших ту-

ристів. І це вже було не дивно, а дико...

Італія — справді «країна чудес». Одним з них було те, що, лиш ступивши на її берег, ми одержали недвозначне попередження: золоті речі залишити на теплоході. Від туристської групи не відходити: можливе пограбування. І поліція, мовляв, може зазізнатися... Зате, коли на одній з неапольських площ почалася мирна маніфестація. Її учасни-

ків миттю оточили карабінери. Дальших подій ми не бачили: автобус рушив...

Д О РЕЧІ, в Туреччині автобус — вид транспорту переважно чоловічий. Тут рідко зустрінеш жінку. Можливо, тому, що до жінок у цій країні ставляться, м'яко кажучи, не по-ликарськи. Нам, представникам країни, де нерівноправність статей давно ліквідована, неприємно було бачити, як жінок

принижують на кожному кроці. І в Туреччині це вважається цілком пристойним і звичайним.

Можна багато розповідати про турецькі мечеті, відвідини президентського палацу на Мальті, вигадливість італійських крамарів тощо. Але про одну із зустрічей варто розповісти докладніше. Якось випадково виявилось, що гідом нашої групи в Греції була колишня громадянка СРСР, жителька сонячного Баку. На жаль, відвертій розмові про її нинішнє життя не вийшло. Жінка на наші запитання відповідала якось неохоче і ляжливо. Хоча, з усього видно, прагнула поспілкуватися із колишніми співвітчизниками, ловила кожне слово, кожну новину про СРСР. Децю й сама розповідала. Зокрема, про те, що на житло їй комунальні послуги їде майже дві третини зарплати, та ще продукти надто дорогі, та... В моїй пам'яті залишився глибокий смуток її очей, який неможливо передати словами.

О. ШАСТ,
комсомолец, тонар
райсільгосптехніки.
м. Бобринець.

СОВІСТЬ НЕ МІНЯЮТЬ

К Олії над Кіровоградом густішають вечірні сучітки і загоряються вогні на вулицях, в барах міста починається оте «незвичайне» і «красиве» життя. Гримить, як сказав поет, «музика останнього бойового маршу», модерно одягнені дівчата сміливо підходять до незнайомих хлопців і вносять запалити. Крізь голубий димок сигарет все навколишнє видається дивним, як у напівсні. Іскриться шампанське...

— Вас звуть Зеном? Дуже приємно. А мене — Танею... Хоча, врешті, це не має ніякого значення. Бо життя... воно як окей дим...

Гримить у напівтемряві музика. Ця півтемрява приваблює сюди багатьох, а дехто почуває себе тут з певного часу, як риба у воді...

А мені зараз присадується недавня розмова з шістнадцятилітньою Т. Знайомі ми вже давно й інколи при зустрічах говоримо про серйозні речі. Так і того разу. Йшлося про пошуки смислу життя. У дівчини щодо цього складалася вже своя думка. «Я хочу прожити не так, як усі», — сказала вона тоді.

Звичайно, особливої оригінальності у цих словах нема. У наш час юні часто мріють про незвичайне життя. І це цілком нормально. Але чому, власне, не як усі? Чи не криється інколи за цим поверхова думка про те, що всі — тобто, ті, хто трудиться на заводі чи в колективі, у конструкторському бюро чи студентській аудиторії, хто виховує дітей, сумлінно ставиться до своїх обов'язків перед суспільством, — живуть нецікавим, нічим особливим не позначеним життям?

Певно, нема потреби одразу однозначної відповіді на ці запитання. Та й однозначної відповіді, мабуть, не існує, бо у кожної людини своє життя, свій досвід, бо кожна людина — це цілий світ. Однак, з іншого боку, чи не бажання жити «не як усі» при-

вело дівчат, про яких піде далі мова, спочатку до бару, а потім і до вчинків, котрі не личать комсомольцям?

Далеко не всі з тих, хто вряди-годи проводить час у барах, доходять до крайньої межі — до втрати гідності радянської людини. Чому ж це трапляється з деяким?

Справа в тому, що бари Кіровограда часом приваблюють до себе й іноземних громадян, зарубіжних спеціалістів та студентів, які тимчасово мешкають в обласному центрі. Дехто з них вороже, упереджено ставиться до всього радянського, соціалістичного, і хоча не завжди може дозволити сказати про це прямо, але постійно шукає у навколишньому житті «підтверджені» своїм поглядам. І, на жаль, є ще серед нашої молоді такі, хто дає нашим деяким недоброзичливим гостям зайвий привід для доміслив і наклепів на радянський спосіб життя. Хто ж вони?

ЗНАЧНА роль серед них належить Савдат Тагірової або, як її ще називають подруги з бару, Соні. Ця 29-літня жінка родом із Казахстану, нині її батьки та двоє її неповнолітніх дітей живуть у селі Урус-Мартан поблизу м. Грозного на Північному Кавказі. Соня вважає себе нерц за все мусульманкою і, як неодноразово заявляла «подругам», мріє вийти заміж за іноземця мусульманської віри і виїхати з Радянського Союзу, бо їй, мовляв, давно не подобається тут. Що ж Тагірової не доводило у нашому суспільстві?

Щоб це зрозуміти, досить сказати кілька слів про її спосіб життя. Живе вона, як кажуть, із нетрудових доходів. Не маючи постійного місця роботи, покинувши напризволяще своїх дітей, Соня їздить по всій країні у пошуках «щастя». Воно для неї, як

можна здогадатися, у грошах. У Кіровограді вона заснувала «філію» років п'ять тому. Продає на колегоспному ринку повняні вироби. Продає й усе, що може продати. Місяцями живе без прописки на різних квартирах. Мешкала вона, зокрема, довгий час у батьків кіровоградської знайомої Тетяни Васильчук. Приїжджали сюди і її рідні.

— Для Соні немає нічого святого, — в розпачі говорила мені мати Тетяни, Ольга Михайлівна. — Вона в усьому шукає користі лише для себе. І по-друг своїх може обікрати при нагоді...

Про те, що для Тагірової справді нема нічого святого, можна судити хоч би з того факту, що свого часу вона пропонувала іноземному студенту велику суму грошей, аби він вступив із нею у фактивний шлюб. При цьому переслідувала одну мету — виїхати за кордон... Не випадково дама в таким запитами й такими життєвими орієнтирами почуває себе чужою в нашому суспільстві. Йї тут, бачте, не дають як слід «розвернутися».

Певно, Т. Васильчук не випадково потрапила під вплив Соні. Бажання жити шикарно і небажання працювати привели її спочатку до випадкового знайомства з нею, а потім... Така стала співучасницею її «починань»: перепродажу дефіциту, різних махінацій. Серед них — і оформлення фактивного шлюбу Т. Васильчук і Ю. Якименко. Ця операція від початку й до кінця була продумана вкрай цинічно і корисливо. «Дружина» розраховувала «заробити» нечесним шляхом 1000 карбованців, а «чоловік» — одержати після зносу власного будинку дві квартири (одну для своєї справжньої дружини, з якою формально розлучився, але продовжує жити, другу — на себе ра-

зом з фактивною дружиною).

Через цю махінацію Т. Васильчук вже два роки живе без прописки, виправдовуючи цим своє байдикування (непрописаних на роботу не приймають). Тим часом малолітній син Тетяни практично лишається на утриманні її батьків.

Нинішнього літа, зустрічаючись з іноземним громадянином і мешкаючи на квартирі, яку він зняв для неї на проспекті «Правди» у працівників обласного музично-драматичного театру імені М. Кропивницького О. В. Негової, Тетяна не раз зустрічалася з Тагіровою, приходили сюди й Ірина Снегова, Ірина Ігнатівна та Анжела Миковецька. Чим же займалися дівчата в товаристві своїх друзів-іноземців? Однією з розваг були розмови про можливі варіанти виїзду з СРСР, бо їм тут, мовляв, живеться погано. Ініціатором таких розмов нерідко виступали Тагірова та її новий «друг» на ім'я Мустафа. Зокрема, він постійно доводив, що капіталістичний спосіб кращий за соціалістичний, а дівчата охоче з ним погоджувались, ще й од себе додавали дещо (хоча, зважмо, жодна з них ніколи не жила в капіталістичному суспільстві, і навіть не бувала в капіталістичних країнах).

ЧОГО Ж не вистачає у нашому суспільстві цим і подібним їм молодим людям? Взяти хоч би й колишню студентку Вероніку Ледньову (її виключили з Кіровоградського державного педагогічного інституту в листопаді цього року за систематичні прогули). Виростала у забезпеченій родині. Добре вчилася в школі. Ліниве відповідалості, поваги до суспільства не навчилася. Протягом минулого навчального року часто пропускала заняття, має ще «торішню» академічну заборгованість. А з

НА ПАРФУМИ

першого вересня нинішнього взагалі махнула рукою на заняття.

Тим часом у Кременчузі підрастає у неї дитя, долею якого вона абсолютно не цікавиться. Батько Ледньової вже кілька разів приїжджав до Кіровограда в пошуках дочки, звертався в деканат філологічного факультету, до директора восьмирічної школи № 1, де Вероніка нинішньої осені влаштувалась на роботу секретаркою: пропрацювала аж... кілька днів (потім просто не з'явилася на роботу), але знати спільної мови з дочкою не зміг. Останнього свого приїзду не знайшов і самої дочки. Зауважимо попутно, що більше року В. Ледньова живе в Кіровограді без прописки. А щоб це не впадало в око стороннім, вона вдалася до підrobки документів: виправила дату тимчасової прописки у своєму паспорті.

Якийсь час Вероніка мешкала у своєї подруги Римми Медвіль, а зараз — невідомо де. Прописки не має, зате її часто бачать у готелі «Київ», де живуть іноземні спеціалісти. Буваючи в номерах у іноземців, молода жінка зловживає спиртними напоями, приймає і «подарунки», злословить, не задумуючись, як така поведінка може виникнути на уявлення зарубіжних гостей про нашу радянську молодь. Не маючи засобів до існування, Ледньова не лише приймає подачки од своїх зарубіжних друзів: і вона, й деякі інші дівчата не сплять перед тм, щоб випрошувати або вимагати для себе ту чи іншу річ. Зокрема, відомим в певних колах і вже згадувані тут Ірина Снегова, Інна Ігнат'єва та Анжела Маковецька.

РОЗМОВЛЯЮЧІ з однією із завсідниць кіровоградських барів, я почув од неї: «Але ж ми за розширення контактів з іноземцями?!». Це зами-

тання не таке просте, щоб залишити його без відповіді. Так, наша країна — за дружбу й співробітництво народів, за налагодження добросусідських, взаємовигідних відносин між країнами з різним соціальним устроєм. Але при цьому ми не повинні поступатися головним — почуттям гідності радянської людини. Тим часом та сама дівчина, яка сказала вищенаведені слова, на початку нинішнього року, щойно познайомившись у барі «Київ» із західнонімецькими спеціалістами, охоче погодилася піднятися з одним із них до його номера в готелі, спокусившись... парфюмерним набором. Все це відбувалося після 23 години, тож адміністратор зробила їм обом зауваження. Та це не вплинуло на молодих людей. Дівчина пробігла повз адміністратора й зайшла у номер...

Згодом, пояснюючи працівникам міліції свою поведінку, вона широко обіцяла, що більше так не чинитиме. Але чи розуміла вона тоді, що, приймаючи подачки од громадянних ФРН, вона тим самим принижує себе? Як можна судити з нашої недавньої розмови, такий погляд на речі їй зовсім чужий. Поводячись у тому ж стилі, Ганна продовжує відвідувати бар, зустрічатися із іноземцями.

А ми давайте спитаємо себе: хто вони, оті люди, котрі обрали для себе такий «оригінальний» спосіб життя? Вони йдуть на компроміси з власною совістю, перебуваючись подачками, а то й спекуляцією. Вчинки цих людей чужі нашій моралі, нашим принципам. Незначне, позбавлене високого смислу, їхнє життя. Чи ж доводиться дивуватись, що в погоні за «красивим» життям, вони мимоволі відіграють нашим ідейним недругам?

П. СЕЛЕЦЬНИЙ.
м. Кіровоград.

ПРИЩЕПТИ дітям любов до техніки, виконати в них навички самостійної роботи з інструментами та приладами, навчити творчо мислити — у цьому вбачаємо ми наше завдання. Займаючись у гуртках при будинку піонерів, учні поглиблюють набуті в школі знання,

цесі навчання у школі, в господарській діяльності, у побуті та на заняттях радіоспортом. Ці прилади наших гуртківців експонувались на районних обласних та республіканських виставках. Лише в цьому році їм присуджено дипломи І, II та III ступенів на обласній виставці досягнень радіоконструкторів ДТСААФ.

З цікавістю учні відвідують авіамодельний

ВСЕ ПОЧИНАЄТЬСЯ З ДИТИНСТВА

виготовляють моделі та прилади, які використовуються в гуртковій роботі, як наочні посібники — в школі.

Школярі в гуртках займаються справою, яка подобається. Це дає добрий ґрунт для духовного збагачення. Вони вчаться дбайливому ставленню до матеріалів та інструментів, якими користуються в гуртках. Хіба не з цього починається взагалі вміння бути бережливим, розумним господарем?

Найбільше дітей залучаємо ми до занять радіотехнікою. А нещодавно у нас почала працювати ще й колективна радіостанція.

Серед найактивніших гуртківців слід виділити Славка Третяченка, Сашка Довжика, Сергія Савенка, Сашка Шуляка, Володю Чолпана. Кожен з них виготовив по кілька приладів, які можна використовувати в про-

гурток (керівник гуртка О. В. Кашеев). Наймодальніші учні відвідують гурток технічної творчості (керівник І. Г. Войта), де вчаться обробляти деревину, метали, інші матеріали. Цей гурток є основним резервом гуртківців для інших гуртків. Перебуваючи у гуртку технічної творчості, учні обирають, добре розібравшись у суті, справу до душі.

Виготовляємо ми і моделі сільгоспмашин, пристрої для обробки присадивних та прищиплювальних ділянок. Так, зробили ручну багатодільову та парникову сівалку, пристрій для розпушування ґрунту, культиватор, інші знаряддя.

С. ЯКУБОВ,
директор Піщанобірського будинку піонерів Добровеличківського району.

МІЛАН. «Ми хочемо вчитися!». «Ні — скороченню асигнувань!» — такі лозунги учасників цієї загальнонаціональної маніфестації італійських студентів і школярів старших класів — однієї з найбільших за останні роки на захист права на навчання, проти економічної політики властей, що передбачає скорочення асигнувань на потреби освіти.

Фотохроніка ТАРС.

ТИ І ТВОЯ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

АНКЕТА ДЛЯ ВАС

Хто не чув такого: «Моя хата скраю, я нічого не знаю»? Нерідко цими словами людина прикриває свою інфантильність, байдужість до громадських справ, некомпетентність, небажання розібратися в суті проблеми й зробити єдино можливий, об'єктивно необхідний висновок. І про зовсім протилежну життєву позицію свідчить знамените тичининське: «За всіх скажу, за всіх переболію...».

Міра твоєї громадянської зрілості — це й міра твоєї відповідальності за справи колективу, суспільства, за власні вчинки, діла й слова. Недарма М. Г. Чернишевський говорив, що від розумної й вченої людини слід вимагати багато, а поблажливості, на яку мають право простакі, стосовно неї зайва.

Щоб допомогти розібратися, наскільки ти відповідально ставишся до життя, ми й пропонуємо тобі, читачу, невелику нашу анкету.

1. Коли ситуація вимагає од тебе активної дії: сказати рішуче слово, допомогти, заступитися за несправедливо звинуваченого, — як вчинити ти? Як, по-твоєму, має чинити у такому випадку людина із високим почуттям відповідальності?

2. Якщо тобі щось не вдається, якщо результати твоєї роботи суперечитимуть твоїм намірам, кого ти звинувачуватимеш у першу чергу?

3. Якою, на твою думку, має бути міра відповідальності кожного за колективні справи, за вчинки товаришів по роботі, навчанню? Чи часто тобі самому доводиться самокритично оцінювати свій вклад у загальну справу?

4. Чи є серед твоїх знайомих люди з високим почуттям відповідальності? Які їхні риси особливо тебе приваблюють?

Якщо бажаєш, вкожи свій вік _____, рід занятя _____, прізвище, ім'я та по батькові _____

Відповіді надсилай за адресою: 316050, МПС, м. Кіровоград, вул. Луначарського, 36, редакція «Молодого комунара», анкета «Ти і твоя відповідальність».

Комсомолка Вікторія Фесенко всього другий рік працює після закінчення училища кранівницею на Олександрійському заводі підйомно-транспортного обладнання, а вже астигла завоювати авторитет у товаришів по роботі. І не тільки тим, що виконує змінні завдання на 105—110 процентів, але й завдяки своїй товариській, веселій вдачі, активній участі в буденних комсомольських справах. А поза тим усім Вікторія ще й навчається заочно на Олександрійському загальнотехнічному факультеті Дніпропетровського гірничого інституту імені Артема.

На знімку: кранівниця Вікторія ФЕСЕНКО.
Фото І. ДЕМЧУКА.

ПОДІЯ

ТОБІ, РЕВОЛЮЦІЄ!

В актовому залі Кіровоградського педагогічного інституту імені О. С. Пушкіна відбулася науково-теоретична конференція, присвячена 80-річчю революції 1905—1907 рр. в Росії. Її відкрив вступним словом завідуючий відділом науки і навчальних закладів обкому Компартії України О. О. Решетов.

Із змістовними й цікавими доповідями про значення першої революції епохи імперіалізму, про участь у ній трудящих нашого краю ви-

ступили керівник лекторської групи відділу пропаганди й агітації обкому партії В. І. Манжул, викладачі педінституту О. М. Цигульська, П. М. Безтака, А. А. Богульський, І. Т. Артеменко, Т. Ф. Брайченко, В. К. Коржавін, Л. П. Смольянова, працівник краєзнавчого музею Г. П. Горбул, викладач КВЛУЦА Л. М. Андреева. Активну участь у підготовці та проведенні конференції взяли також студенти педагогічного вузу.

В. ВЛАСЮК.

МІЖНАРОДНИЙ ФЕЙЛЕТОН

«СВІЙ НЕГІДНИК» В АФРИЦІ

Як тільки конгрес США відмінив «поправку Кларка»^{*)}, до мене з'явився знайомий журналіст, з котрим ми побігли об заклад, що Савімбі — бита карта Вашингтону.

— Ну, приятелю, я виграв: «Акції Савімбі, Уніта і К₀» підуть вгору.

— З чого ти взяв?

— До Савімбі потоком тече американська зброя.

— Він і раніше отримував, тільки ангольська армія все одно добре пошарпала його банди.

— Одна справа — таємні поставки, інша ж — відкрито. Впевнений, Савімбі отримає не менше, ніж «контрас» в Нікарагуа.

— Не маю сумніву в цьому, як і в тому, що з його головорізами буде те ж саме, що і з «контрас».

— А саме?

— Вишвирили їх геть. Білий дім у паніці: мовляв, якщо не підтримати «контрас» вторгненням наших військ у Нікарагуа, то в Центральній Америці не залишиться жодного демократа.

— На які жертви готові американці, щоб відстояти демократію і права людини!

Якщо ти вважаєш Савімбі істин-

ним демократом в американському стилі, а за африканцем визнаєш тільки право гнути спину на білого лана, тоді ти правий.

— Савімбі не тільки демократ, але й «мужній борець за свободу», як його назвав сам Рейган. Він був так зворушений, розповідали мені, коли Савімбі прислав йому вітальну телеграму з приводу його обрання на другий президентський строк, що вставив її в рамочку і тепер всім показує, як його люблять в Африці. Так що, коли тобі дорогі інтереси нашого бізнесу в Африці і ти не хочеш засмутити президента, то обов'язково повинен підтримати Савімбі.

— Так само, як і заради прибутків американських монополій я повинен підтримати Піночета в Чилі, Боту в ПАР, Чон Ду Хвана в Південній Кореї, Дуарте у Сальвадорі. Особисто я не бажаю. Усі вони тирані і кровопивці.

Що ж, потвоюмо, американці не повинні втручатися у внутрішні справи Анголи?

— Це було б найправильнішим рішенням, але політики в Білому домі настільки одержимі ідеєю повалення неугідних урядів, що кидаються на допомогу будь-якому негіднику, якщо він зібрав шайку головорізів і готовий продати свою батьківщину за 30 срібників.

— Вийди в їхнє становище. Що робити, коли більше ні на кого ставити? Яким би не був Савімбі, але він наш негідник і твердо засвоїв головний принцип нашої політики на континенті: що добре для Вашингтону, добре й для Африки.

Тому я й переконаний, що він погано закінчить.

— Послухай, мені мій знайомий, зв'язаний з ЦРУ, сказав, що розроблено план активізації «п'ятих колон» та контрреволюційних угруповань в африканських країнах, політика яких не влаштовує Вашингтон. Я навіть термін придумав для цього плану — Унітатизація Африки. Можу продати!

— З усього видно, тобі позаріз потрібно кілька монет. Тримай. Тільки не раджу більше ставити на Савімбі. Став краще на перегонах на найгіршу клячу — більше шансів виграти.

Н. СОЛТ.
(АФН).

Проамериканський режим Наполеона Дуарте в Сальвадорі веде криваву війну проти власного народу. В ході громадянської війни гинуть тисячі мирних жителів. За п'ять років у результаті варварських бомбардувань сіл сальвадорською авіацією, масових розстрілів селян солдатами з каральних батальйонів і жорстоких репресій знищено понад 60 тисяч чоловік.

Вже не раз патріотичні сили країни звертались до Дуарте з вимогою відновити припинені з його вини переговори про мирне врегулювання збройного конфлікту. Однак відновленню діалогу заважає реакційна позиція воєнщини і вашінгтонської адміністрації.

Однак, незважаючи на нарощування Сполученими Штатами поставок зброї, загони Фронту національного визволення імені Фарабундо Марті ведуть успішні бойові дії в 12 з 14 департаментів Сальвадору.

На знімку: озброєний на американські долари, навчений американськими військовими радниками, він готовий вбивати всіх, не розбігаючи.

Фотохроніка ТАРС.

Життя молоді за рубежом

БРАТИСЛАВА. Студентів і школярів, молодих робітників і кооператорів можна зустріти у ці дні у відділенні бюро молодіжного туризму «ЦКМ» соціалістичної Спільни молоді ЧССР, де почався продаж путівок на наступний, 1986 рік. «ЦКМ» користувється широкою популярністю серед молодого покоління республіки. Воно пропонує широкий вибір туристичних маршрутів по мальовничих куточках Чехословаччини, по містах десятків країн шести континентів планети. Досить сказати, що цього разу з його допомогою майже 100 тис. юнаків і дівчат республіки здійснять захоплюючі поїздки у Грецію і Японію, Італію і Єгипет.

РИМ. Демонстрацію протесту проти згубного економічного курсу італійського уряду провели студенти і школярі ряду сицилійських і середніх навчальних закладів області Абрुццо. На вулиці міст вийшли тисячі юнаків і дівчат. Вони гостро критикували проект фінансового закону на наступний рік, який передбачає скорочення державних асигнувань на важливі соціальні програми, в тому числі і на освіту. Маніфестанти закликали про рішучість продовжувати боротьбу проти здійснюваної властими політики «жорсткої економіки», що важким тягарем лягає на плечі молодих італійців.

Королівство Тонга вважається одним із найдавніших державних утворів у Океанії.

Сім десятиліть британського колоніального панування залишили незгладимий слід в усіх сферах життя Тонга. Колонізатори не тільки гальмували розвиток самобутньої культури тонганського народу, але й залишили йому у спадок односторонній розвинутої економіки. Основним заняттям острів'ян зали-

ФОТОАТЛАС

шається сільське господарство, кустарні промисли і рибальство. Промисловість знаходиться у зародковому стані і представлена в основному обробкою сільськогосподарської сировини та лісопиленням.

На знімку: тонганські жінки пропонують покупцям прикраси, виготовлені своїми руками.
Фото АДН — ТАРС.

ЗАРУБІЖНИЙ КАЛЕЙДОСКОП

▲ У відомій «Книзі рекордів Гіннеса» кілька рядків присвячено передмовам до видань. Найдовшу з них має таір І. Вайслінгера «Вперті факти», виданий ще 1726 року. У ньому 618 сторінок, причому передмови займає 470 з них.

▲ «Героями» делких телевізійних передач американського телебачення дедалі частіше стають перші президенти країни. Але у яких ролях? Шримірсом, в одній з передач Томас Джефферсон рекламував найбільшій банкі країни, Авраам Лінкольн вихваляв діяльність великих промислових корпорацій, а Джордж Вашингтон продавав автомобілі... японської фірми «Датсун».

▲ Недавно в конкурсі британської компанії Ві-бі-сі «Видатний розум» переміг 29-річний І. Мідоус. Він блискуче тримався у важкому фінальному матчі з історії Англії, який транслювався по телебаченню, і одержав за це кришталеву вагу. Однак сам Мідоус розраховував на іншу нагороду. Він, історик за освітою, давно й безуспішно шукає роботи за фахом, перебиваючись заробітком підсобного робітника.

ТЕЛЕБАЧЕННЯ

ЧЕТВЕР

26 ГРУДНЯ

▲ ЦТ (І програма)

8.00 — «Час». 8.35 — «У світі тварин». 9.35 — Художній фільм «Червоний намет». 1 і 2 серії. 12.05 — Новини. 14.30 — Новини. 14.50 — «Наш сучасник». Документальні фільми «Зарубіжні». «Шукаю і знаходжу». 15.35 — Б.-А. Моцарт. Симфонія № 35 ремажор. 16.00 — Новини. 16.05 — «Там, де народжуються казки». 16.50 — «Поліклініка». Тележурнал. 17.20 — «Родом з дитинства». Л. Кассіль. «Кондуїт Швамбранія». 18.15 — «У студії Мурад Кажлаєв». 18.45 — Сьогодні у світі. 19.00 — Світ і мода. 19.30 — Проблеми — пошуки — рішення. Розвиток єдиної транспортної системи країни. 21.00 — «Час». 21.35 — Документальний телефільм «Уже ль та самая Татьяна?». 22.35 — Сьогодні у світі.

▲ УТ

15.20 — Для дітей. «Потін на казку». (Кіровоград). 16.00 — Новини. 16.10 — Срібний дзвіночок. 16.30 — Республіканська фізико-математична школа. 17.00 — Для школярів. Девіз: відвага, мужність і честь. 17.45 — «Екран пошани Українського телебачення». 18.00 — День за днем. (Кіровоград). 18.15 — Оголошення. (Кіровоград). 18.20 —

Мультфільм (Кіровоград). 18.30 — Концерт. 19.00 — Актуальна камера. 19.30 — Сеанс документального науково-популярного кіно. 20.30 — Ліричні мелодії. 20.45 — На добраніч, діти! 21.00 — «Час». 21.35 — Я. Френдлін. «Гепріка». 22.20 — Футбол — хокей. 22.50 — Новини.

▲ ЦТ (ІІ програма)

8.00 — Гімнастика. 8.15 — «У ПТУ — по конкурсу». Документальні телефільми. 8.35, 9.35 — Загальна біологія. 10 клас. «Влія джерел життя». Походження життя на Землі. 9.05. 12.05 — Іспанська мова. 10.05 — Училище СПТУ. Історія. В. І. Ленін. «Вічна і російська соціал-демократія». 10.35. 11.40 — Зоологія. 7 клас. Рептилії — мепканці ємні. 11.00 — «Система автоматизованого проектування». Науково-популярний фільм. 11.10 — «Наш сад». 12.35 — «Зоря приналежного шастя». Художній фільм із субтитрами. 1 і 2 серії. 15.15 — Діалог радянських і американських письменників. 16.00 — Новини. 18.00 — Новини. 18.20 — Шахова школа. 18.50 — «Людина і алкоголь». 19.20 — Новини. 19.25 — Чемпіонат СРСР з гандболу Чоловіки. СКА (Мінськ) — МАІ. 20.00 — Вечірня казка. 20.15 — Ритмічна гімнастика. 20.45 — Народні мелодії. 21.00 — «Час». 21.35 — «Ну як ж так, докторе?». Художній телефільм. 23.05 — Новини.

Редактор
Ю. СЕРДЮЧЕНКО.

«Молодой коммунар» — орган Кировоградского областного комитета ЛКСМ Украины.

Газета виходить у вівторок, четвер і суботу.

НАША АДРЕСА:

316050. МПС,

м. Кіровоград,

вул. Луначарського, 36.

ТЕЛЕФОНИ: редактора — 2-45-00; відповідального секретаря — 2-46-87; відділу робітничої молоді та внутрішніспілкового життя, сільської молоді — 2-46-57; пропаганди, листів і масової роботи — 2-45-36; учнівської молоді, морально-естетичного виховання — 2-46-87; військово-патріотичного виховання та спорту, фотолабораторії — 2-45-35; оголошень — 2-56-65; коректорської — 3-61-83.

Друкарня імені Г. М. Димитрова видавництва «Кіровоградська правда» Кіровоградського обкому Компартії України м. Кіровоград, вул. Глінки, 2.